

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจก่อสร้างในประเทศไทยเป็นธุรกิจที่มีการดำเนินการมานาน โดยในสมัยก่อนผู้ประกอบการด้านนี้ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆค่อนข้างมาก เนื่องจากธุรกิจก่อสร้างมักจะขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมากนอกจากนั้นความเข้าใจในเรื่องของต้นทุนก่อสร้างประสบการณ์ในการก่อสร้างไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ วัสดุหรือปัญหาแรงงานต่างๆ มักเป็นปัญหาต่อผู้รับเหมาตลอดเวลา ซึ่งมีผลทำให้ผู้รับเหมาหลายรายต้องประสบกับภาวะขาดทุนในโครงการใหญ่ๆ และทำให้ธุรกิจประเภทนี้มีความเสี่ยงสูง จากเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เจริญเติบโตอย่างมาก ความต้องการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้เข้ามาทดแทนของเก่าที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือในการก่อสร้าง รูปแบบโครงการ ซึ่งทำให้ธุรกิจก่อสร้างเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนเป็นธุรกิจแนวหน้าที่สามารถทำรายได้สูงมาก การแข่งขันธุรกิจนี้จึงสูงมากทั้งในด้านของเทคโนโลยีและการลงทุน บริษัทต่างประเทศได้เข้ามาดำเนินการมากขึ้นโดยการบริหารงานเองทั้งหมดหรือร่วมลงทุนกับคนไทย ในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่จะใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารจึงเพิ่มพูนความสำคัญมากขึ้น การตัดสินใจในโครงการใหญ่ๆ จะต้องใช้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อไม่ให้เสียเปรียบคู่แข่งและเพื่อลดความเสี่ยงต่อการลงทุน ทั้งนี้การขาดทุนจะมีผลกระทบมากขึ้นเนื่องมาจากโครงการใหญ่ขึ้นหากคำนวณผิดพลาดเพียงร้อยละ 1 หรือ 2 อาจหมายถึงจำนวนเงินขาดทุนถึง 10-100 ล้านบาทก็ได้ (ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล, 2534 : 469)

งานก่อสร้างถือเป็นงานอุตสาหกรรมที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ต้องอาศัยความรู้และความสามารถเฉพาะทางต้องรู้จักการเลือกใช้ อุปกรณ์เครื่องจักรกลต่างๆ ให้เหมาะสมต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายระดับตั้งแต่กรรมกรขึ้นไปจนถึงระดับผู้จัดการจะเห็นได้ว่าการที่จะทำการก่อสร้างแต่ละโครงการให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัย การบริหารจัดการให้ปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กันการบริหารจัดการงานก่อสร้าง จึงเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาให้เข้าใจถึงปัจจัยแต่ละตัว และนำไปปฏิบัติใช้ให้เกิดผลสำเร็จต่อโครงการก่อสร้าง

ในภาวะปัจจุบัน ราคาวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานที่กำลังสูงขึ้น อุตสาหกรรมก่อสร้างก็เหมือนอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ คือ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผลการดำเนินงานนั้นก่อประโยชน์

สูงสุดและลดต้นทุนให้ต่ำสุด เงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาความสำเร็จของโครงการ ดังนั้น จุดประสงค์หลักของงานรับเหมาก่อสร้างก็คือ ต้องพยายามทำให้งานแล้วเสร็จ โดยมีต้นทุนของงานก่อสร้างอยู่ในงบประมาณที่ได้กำหนดเอาไว้โครงการหนึ่งโครงการมีค่าใช้จ่ายวัสดุ ค่าแรงงาน และค่าเครื่องจักร เมื่อเกิดการตรวจสอบพบว่าในระหว่างระยะเวลาของงานก่อสร้างถ้าประมาณต้นทุนงานก่อสร้างทั้งโครงการมีปัญหาเกินงบและต้องการแก้ไขทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ทำให้เกิดการสูญเสียวเวลาและค่าใช้จ่ายไปโดยเปล่าประโยชน์ผลการดำเนินการขาดทุนทั้งโครงการเกิดขึ้นให้รับรู้ผลขาดทุนทันทีไม่ว่าจะเลือกวิธีการรับรู้รายได้เมื่องานก่อสร้างเสร็จตามสัญญาหรือวิธีการรับรู้รายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ ผลขาดทุนที่มักจะเกิดขึ้นในกรณีที่ต้นทุนงานก่อสร้างสูงขึ้นมากโดยไม่เป็นไปตามประมาณการแรกที่ได้รับงานก่อสร้างนั้น

จากแนวทางและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าต้นทุนการดำเนินการรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรีจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน มีระบบการรวบรวมข้อมูลที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป อันจะเป็น ต้นทุนการดำเนินการรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนการดำเนินการรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินการรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างใน จ.ราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ต้นทุนการดำเนินการรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี 5 ด้าน

1. ด้านต้นทุนแรงงาน
2. ด้านต้นทุนวัสดุ
3. ด้านต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร

4. ด้านต้นทุนผู้รับเหมาช่วง
5. ด้านต้นทุนในการปฏิบัติการ

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง 50 ราย ที่ยังสามารถดำเนินธุรกิจและประมูลรับเหมาก่อสร้างอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดในการควบคุมต้นทุนในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของคอลลีเออร์ (Collier อ้างถึงใน สุพัตรา วิรปริชาเมธ, 2535 : 9) กล่าวว่า ต้นทุนของงานก่อสร้างประกอบไปด้วย ต้นทุนโดยตรง (Direct Cost) และต้นทุนโดยอ้อม (Indirect Cost) ซึ่งโดยทั่วไปยังแบ่งออกเป็น ต้นทุนทางด้านแรงงาน วัสดุ เครื่องมือเครื่องจักร ผู้รับเหมารับเหมาช่วงค่าโชห่วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และกำไร ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1. ต้นทุนแรงงาน (Labor Cost) ขึ้นอยู่กับอัตราค่าจ้างแรงงานที่จ่ายให้กับคนงานและปริมาณงานที่ทำได้
2. ต้นทุนวัสดุ (Material Cost) คือ ต้นทุนของวัสดุทั้งหมดผลิตภัณฑ์ก่อสร้างสินค้าและส่วนประกอบของก่อสร้างที่ใช้ หรือติดอยู่ภายในงานก่อสร้าง รวมทั้งค่าขนส่งและภาษี
3. ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร (Plant and Equipment Cost) ประกอบไปด้วย ต้นทุนผู้ประกอบการ (Owning Cost) และต้นทุนการปฏิบัติการ (Operating Cost)
4. ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง (Subcontractor) เป็นกลุ่มของผู้ที่ทำงานก่อสร้างให้แก่ผู้รับเหมาหลัก ซึ่งเป็นส่วนของงานที่ผู้รับเหมาต้องแสดงให้เจ้าของงานทราบ
5. ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการ (Operating Overhead Cost) เป็นต้นทุนของการปฏิบัติงานในงานก่อสร้าง ซึ่งไม่สามารถจะจัดให้อยู่ในงานใดงานหนึ่งได้

คอลล (Clough อ้างถึงใน สุพัตรา วิรปริชาเมธ, 2535 : 10) ก็ได้ให้ความเห็นว่าต้นทุนก่อสร้างประกอบไปด้วยแรงงาน เครื่องจักร วัสดุ ผู้รับเหมาช่วง และค่าใช้จ่ายดำเนินการ และคอลลกล่าวว่า ต้นทุน วัสดุ ผู้รับเหมาช่วง และค่าใช้จ่ายดำเนินการ จะควบคุมต้นทุนจากการจ่ายชำระเงินจริง ส่วนต้นทุนทางด้านแรงงานและเครื่องจักรนั้นเป็นต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงได้มากในระหว่างการก่อสร้างและควบคุมได้ยาก ดังนั้น การทำระบบการควบคุมต้นทุนก่อสร้าง ควรให้ความสำคัญแก่ ต้นทุน แรงงาน และเครื่องจักรให้มาก การควบคุมต้นทุนในสัญญาก่อสร้างจะจำกัดอยู่กับต้นทุน

แรงงานและเครื่องจักร เนื่องจากเป็นต้นทุนที่มีแนวโน้มของการทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่ได้ตามเป้าหมายมากที่สุด ส่วนวัสดุนั้นการควบคุมต้นทุนที่ใช้ในการโครงการเป็นสิ่งจำเป็นมาก แต่ส่วนใหญ่แล้วการตรวจสอบทุกๆ ก็เพียงพอแล้วแต่ความยากระหว่างวัสดุที่ส่งมาและที่ใช้จริงในการทำงานนอกจากนี้ยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องตรวจสอบปริมาณวัสดุบ่อยๆ กรณีที่ราคาวัสดุขึ้นลงไม่แน่นอนหรือต้องใช้วัสดุในปริมาณที่สูงมากๆ เช่น ซีเมนต์ เป็นต้น

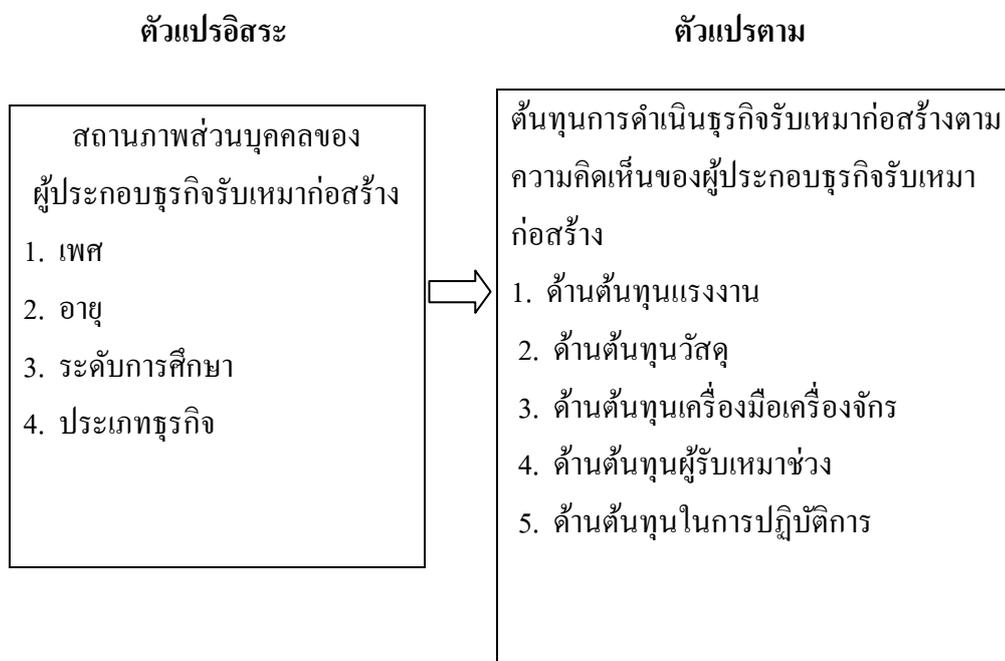
คอลลและเซียร์ (Clough & Sears อ้างถึงใน สุพัตรา วีรปริชาเมธ, 2535 : 10) กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างจะประกอบไปด้วย แรงงาน วัสดุ เครื่องจักร ผู้รับเหมาช่วง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ คอลลและเซียร์ ยังได้กล่าวว่า ปกติจะเป็นต้นทุนที่คงที่การควบคุมค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ก็คือ การควบคุมการจ่ายชำระตามใบสั่งซื้อหรือเงินที่จ่ายให้ผู้รับเหมาช่วง ถ้าหากไม่มีความพลั้งเผลอ หรือความผิดพลาดในช่วงประมาณราคา ต้นทุนในส่วนนี้ค่อนข้างจะแน่นอนและถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงต้นทุนไปจากงบประมาณ ก็จะมองเห็นได้ชัดด้วยเหตุนี้ “รายงานคาดการณ์ต้นทุนต่อเดือน (Monthly Cost Forecast Report)” ก็จะเป็นข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์เพียงพอแล้วสำหรับการควบคุมค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

ส่วนต้นทุนแรงงานและเครื่องจักรที่ไม่แน่นอน แปรเปลี่ยนขึ้นลงได้ง่ายตลอดช่วงของการก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จึงต้องการสนใจ เอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ และต้องอาศัยการดูแลที่ดี ดังนั้น รายงานคาดการณ์ต้นทุนต่อเดือน จึงยังไม่เพียงพอต่อการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านนี้ เพราะรายละเอียดช่วงระยะเวลาไม่เพียงพอ

เคนเนอร์ (Kerzner อ้างถึงใน สุพัตรา วีรปริชาเมธ, 2535 : 10) ก็ได้อธิบายว่าข้อมูลทางด้านก่อสร้างมี 4 ข้อ คือ แรงงาน วัสดุ ค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่นๆ และค่าใช้จ่ายดำเนินการ ซึ่งผู้จัดการโครงการสามารถจัดการควบคุมดูแลต้นทุน แรงงาน วัสดุ และค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่น ๆ ได้ โดยต่อเนื่องเป็นระยะ ส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินการอาจคิดค่าใช้จ่ายรวมเป็นเดือนหรือเป็นปีต่อโครงการก็ได้

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าต้นทุนในงานก่อสร้างที่สำคัญมี 5 ด้านด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจตัวแปรในต้นทุนด้านต่างๆ คือ ด้านต้นทุนแรงงาน ด้านต้นทุนวัสดุ ด้านต้นทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักร ด้านต้นทุนผู้รับเหมาช่วง ด้านต้นทุนการปฏิบัติการมาเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ต้นทุนการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การควบคุมต้นทุนก่อสร้าง หมายถึง การควบคุมค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง และต้นทุนในการปฏิบัติการ

2. ต้นทุนในการรับเหมาก่อสร้าง หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการรับเหมาก่อสร้างในด้านต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง ต้นทุนในการปฏิบัติการ

3. ผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นผู้รับเหมาหรือประกอบการก่อสร้างควบคุมตามพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. 2522 ในจังหวัดราชบุรี

4. ต้นทุนแรงงาน หมายถึง ต้นทุนที่ขึ้นกับอัตราค่าจ้างแรงงานที่จ่ายให้กับคนทำงานและปริมาณงานที่ทำได้

5. ต้นทุนวัสดุ หมายถึง ต้นทุนของวัสดุทั้งหมด ผลิตภัณฑ์ก่อสร้างสินค้าและส่วนประกอบของอาคารที่ใช้หรือติดตั้งอยู่ในหน่วยงานก่อสร้างรวมทั้งค่าขนส่งและภาษี

6. ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร หมายถึง ต้นทุนซึ่งประกอบไปด้วย ต้นทุนผู้ประกอบการ ธุรกิจ และต้นทุนการปฏิบัติการ

7. ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง หมายถึง ต้นทุนเกี่ยวกับกลุ่มของผู้ที่ทำงานก่อสร้างให้แก่ผู้รับเหมาหลัก ซึ่งเป็นส่วนของงานที่ผู้รับเหมาต้องแสดงให้เจ้าของงานทราบ

8. ต้นทุนในการปฏิบัติการ หมายถึง ต้นทุนของการปฏิบัติงานในงานก่อสร้าง ซึ่งไม่สามารถจะจัดให้อยู่ในงานใดงานหนึ่งได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลความคิดเห็นตามสถานภาพต้นทุนการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดราชบุรี